3.10.2025

Eduskunnan lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Eduskunnan lakivaliokunta lausuntopyyntö 22.9.2025

Lausunto hallituksen esityksestä HE 89/2025 vp (Hallituksen esitys eduskunnalle pienten riita-asioiden menettelyä koskevaksi laiksi)

Lausunto

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt lausuntoa, joka koskee hallituksen esityksestä eduskunnalle pienten riita-asioiden menettelystä. Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) esittää lausuntonaan seuraavaa:

Esityksen tarkoituksena on parantaa oikeuden saatavuutta asuinhuoneiston vuokraa ja häätöä koskevissa riita-asioissa kehittämällä sitä varten yksinkertaistettu oikeudenkäyntimenettely, joissa asianosaisten oikeudenkäyntikuluriski on matala.

KKV katsoo, että yksinkertaistettu ja kevennetty pienriitamenettely soveltuu erityisesti asuinhuoneen vuokrasuhdetta koskeviin riitoihin, joissa riidan taloudellinen intressi on usein oikeudenkäyntikuluriskiin nähden pienehkö.

Esitys tarkoittaisi uuden oikeudenkäyntimenettelyn säätämistä. Uudistus parantaisi etenkin sellaisten henkilöiden oikeudensaantimahdollisuuksia, joilla on muita heikommat edellytykset ottaa täysimittaiseen riita-asian oikeudenkäyntiin liittyvä taloudellinen riski.

KKV:n kuluttajaneuvontaan tulee huomattava määrä (1800 kuluvana vuonna 2025) vuokra-asumiseen liittyviä yhteydenottoja. Tapauksista lähes 2/3 on sellaisia, joissa yksityishenkilön vastapuolena on yritys. Yleisesti ottaen yksityishenkilöiden tiedolliset ja taloudelliset resurssit ovat vähäiset verrattuna yritysten vastaaviin. Siksi osapuolten aseman huomioiva ja kuluriskiä vähentävä oikeudenkäyntimenettely on tärkeä heikommaksi katsottavan vuokralaisen oikeusturvan takaamiseksi.

Erityisesti vastapuolen oikeudenkäyntikuluista syntyvää kuluriskiä on vaikeaa arvioida ennalta. Ei ole tavatonta, että isot toimijat käyttävät riita-asioissa kalliita asianajopalveluita, jolloin oikeudenkäyntikulut saattavat nousta huomattavan korkeaksi. Kanteen nostamista tai sen vastustamista harkitsevan on huomioitava tämä. Uudistuksen myötä riidan osapuoli voi hallita kuluriskiänsä. Oikeudenkäynnissä ei tarvita välttämättä maksullista oikeudellista apua, minkä lisäksi vastapuolen oikeudenkäyntikuluista syntyvän riskin enimmäismäärä on ennalta tiedossa.

Esitys on laadittu niin, että pienten riita-asioiden menettelyn soveltamisalan laajentaminen kävisi päinsä helposti, jos sitä myöhemmin pidettäisiin tarkoituksenmukaisena. KKV on tuonut useissa yhteyksissä esiin

3.10.2025

summaariseen riita-
asioiden menettelyyn liittyvät väärinkäytökset, joihin tämän kaltaisella

oikeudenkäyntimenettelyllä pystyttäisiin tehokkaasti vaikuttamaan. KKV pitää siksi tärkeänä soveltamisalan laajentamiseen tähtäävän seurannan ja valmistelun aloittamista mahdollisimman pian.

KKV:n näkemyksen mukaan aiheettomien kanteiden nostaminen tai aiheeton kanteiden vastustaminen ainakaan suuressa määrin ei ole todennäköistä, sillä häviöstä seuraisi joka tapauksessa kuluvastuu eikä kulukatto koskisi väärinkäytöstilanteita.

Esitetty pienriitamenettely lisäisi tärkeällä tavalla osapuolten oikeusturvaa asuinhuoneiston vuokrasuhdetta koskevissa riidoissa. Oikeuden saatavuuden parantuminen edistäisi samalla lakien ja sopimusten noudattamista, koska loukatun osapuolen tosiasialliset mahdollisuudet saattaa pienehkökin asia tuomioistuimen käsiteltäväksi parantuisi. Väärinkäytöksistä seuraava riitautusten todennäköisyys vähentäisi sopimussuhteessa tapahtuvien väärinkäytösten houkuttelevuutta.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto kannattaa pienten riita-asioiden menettelyä koskevan lainsäädännön käyttöönottoa esityksen mukaisesti.

Kirsi Leivo
pääjohtaja

Jari Suurla
johtava asiantuntija

Sähköisesti allekirjoitettu - Elektroniskt underskriven - Digitally signed
Suurla Jari, Kuluttajansuoja 2, 03.10.2025 13:43
Leivo Kirsi, pääjohtaja, 03.10.2025 17:02